

CDZ
CONTOLEDIENST VOOR
DE ZIEKENFONDSEN

Brussel, datum van handtekening

Omzendbrief : 23/01/D1

Rubriek : 42

Uw contactpersoon: Dirk DOOM, Financieel inspecteur-generaal
Tel.: 02/209.19.26 – fin@ocm-cdz.be

**Verslag op te stellen door de revisoren omtrent het systeem van interne
controle en interne audit**

In bijlage gaat het model van verslag dat door de revisoren dient nageleefd omtrent de beoordeling van het systeem van interne controle en interne audit. Dit verslag dient jaarlijks opgesteld en overgemaakt aan de Controledienst tegen uiterlijk 30 september van het daaropvolgende jaar. Het eerste verslag betreft boekjaar 2022 en dient overgemaakt aan de Controledienst tegen 30 september 2023.

20-01-23

X Annemie Rombouts

Annemie ROMBOUTS

Voorzitter van de Raad

Signed by: Annemie Rombouts (Signature)

Verslag van vaststelling van de [‘commissaris’ of ‘erkende bedrijfsrevisor’, naargelang het geval] krachtens artikel 34, § 1, 2° van de wet van 6 augustus 1990 betreffende de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen betreffende de interne controle- en interne auditmaatregelen aangenomen door [identificatie van de entiteit]

Periodiek verslag – Boekjaar 20XX

Opdracht en verantwoordelijkheden

Krachtens artikel 34, § 1, 2° van de wet van 6 augustus 1990 *betreffende de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen* (‘wet van 6 augustus 1990’), is het onze verantwoordelijkheid het aangepaste karakter en de werking van de administratieve en boekhoudkundige organisatie, alsook van het interne controle- en interne auditsysteem van de ziekenfondsen (“design”) te evalueren in overeenstemming met de geldende wet- en regelgeving, zonder evenwel hun doeltreffendheid te evalueren en in hun belangrijke aspecten de naleving van bepaalde wettelijke en reglementaire verplichtingen na te gaan. We communiceren onze vaststellingen aan de Controledienst voor de ziekenfondsen (“CDZ”) en brengen verslag uit over de interne controlemaatregelen en de interne auditmaatregelen overeenkomstig met de omzendbrieven 23/01/D1 genaamd ‘Verslag op te stellen door de revisoren omtrent het systeem van interne controle en interne audit’ en 20/06/D1 genaamd ‘De verwachtingen van de controleautoriteiten inzake de kwaliteit van de gerapporteerde boekhoudkundige, financiële en statistische gegevens’ van de CDZ. Dit verslag past ook in het kader van de evaluatie van de beheersprestaties, namelijk de rapporteringen over de toepassing van het COSO-ERM-model en van de vragenlijst over het stelsel van de subrogatoire betalingen.

Overeenkomstig artikel 31 van de wet van 6 augustus 1990 en het koninklijk besluit van 14 juni 2002 tot uitvoering van artikel 31, tweede lid, van voornoemde wet, moet elke landsbond over een interne controle- en interne auditsysteem beschikken voor al zijn activiteiten, evenals voor die van de ziekenfondsen die bij hem zijn aangesloten en de CDZ bepaalt de voorwaarden waaraan het interne controle- en interne auditsysteem moet voldoen, evenals de maatregelen die genomen moeten worden door de landsbonden. De voorwaarden waaraan het interne controlesysteem moet voldoen zijn gespecificeerd in omzendbrieven 06/13/AD ‘Principes waaraan het systeem van interne controle en van interne audit moet beantwoorden - Toepassing van artikel 31, 3de lid, van de wet van 6 augustus 1990’ van 20 oktober 2006 en 10/11/D1 ‘Criteria inzake een kwaliteitsvolle interne controle en interne audit’ van 18 oktober 2010. Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor de invoering van de interne controle die het nodig acht voor het opstellen van de jaarrekening zonder belangrijke afwijkingen die voortkomen uit fraude of het resultaat zijn van fouten.

Overeenkomstig de voormelde omzendbrief 20/06/D1, is het bestuursorgaan ook verantwoordelijk voor het uitvoeren van een periodieke zelfevaluatie om in te schatten in welke mate hij de verwachtingen respecteert omtrent de gepaste invoering van alle nodige en doeltreffende maatregelen om de kwaliteit te garanderen van de gegevens en van de rapportering wat de wettelijke en reglementaire vereisten betreft.

Verslag van vaststelling van de **‘commissaris’ of ‘erkende bedrijfsrevisor’, naargelang het geval** overeenkomstig artikel 34, § 1, 2° van de wet van 6 augustus 1990 betreffende de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen betreffende de **interne controlemaatregelen aangenomen door [identificatie van de entiteit]**

Geïmplementeerde procedures

In het kader van de evaluatie van de opzet van de interne controlemaatregelen aangenomen op **[DD/MM/JJJJ]** door **[identificatie van de entiteit]**, hebben we de volgende procedures geïmplementeerd, overeenkomstig de Norm inzake de opdrachten van de erkende bedrijfsrevisoren bij de mutualistische entiteiten en de omzendbrieven **XX** van de CDZ en 20/06/D1 ‘De verwachtingen van de controle-autoriteiten inzake de kwaliteit van de gerapporteerde boekhoudkundige, financiële en statistische gegevens’:

- het verwerven van een voldoende kennis van de entiteit en haar omgeving;
- onderzoek van het interne controlesysteem zoals de Internationale auditstandaard (ISA) en de Norm inzake de opdrachten van de erkende bedrijfsrevisoren bij de mutualistische entiteiten voorzien;
- het bijhouden van de kennis over het controlestelsel dat van toepassing is op de ziekenfondsen;
- onderzoek van de notulen van de vergaderingen **["van het directiecomité", "van de effectieve leiding", ..., naargelang het geval]**;
- onderzoek van de notulen van de vergaderingen van het bestuursorgaan en van het auditcomité [gemeenschappelijk auditcomité (GAC)]¹;
- aanvraag bij **["het directiecomité", "de effectieve leiding", ..., naargelang het geval]**, en evaluatie van de manier waarop die laatste te werk is gegaan om zijn of haar verslag **["van het directiecomité", "van de effectieve leiding", ..., naargelang het geval]** te schrijven, opgesteld krachtens principe 3 van punt B) b) 3 van omzendbrief 06/13/AD-D1 van 20 oktober 2006, over de evaluatie van de efficiëntie van het governancestelsel (zelfevaluatie);
- onderzoek van de documentatie ter ondersteuning van het verslag **["van het directiecomité", "van de effectieve leiding", ..., naargelang het geval]** over de evaluatie van de efficiëntie van het governancestelsel (zelfevaluatie);
- onderzoek van het verslag **["van het directiecomité", "van de effectieve leiding", ..., naargelang het geval]** in het licht van de opgedane kennis in het kader van de opdracht van de wettelijke controle van de jaarrekening;
- verificatie van de naleving door **[identificatie van de entiteit]** van de bepalingen van omzendbrief 06/13/AD van de CDZ ‘Principes waaraan het systeem van interne controle en van interne audit moet beantwoorden - Toepassing van artikel 31, 3de lid, van de wet van 6 augustus 1990’ van 20 oktober 2006;
- verificatie van de naleving door **[identificatie van de entiteit]** van de bepalingen van omzendbrief 20/06/D1 van de CDZ ‘De verwachtingen van de controle-autoriteiten inzake de kwaliteit van de gerapporteerde boekhoudkundige, financiële en statistische gegevens’ met een bijzondere aandacht voor de toepassing van de interne controlemaatregelen die zijn ingevoerd om de kwaliteit van de gerapporteerde gegevens in de context van de prudentiële controle te garanderen;
- het in aanmerking nemen van het verslag opgesteld in het kader van omzendbrief 17/03/D1 van de CDZ ‘Verslag dat de revisoren moeten opstellen in het kader van de responsabilisering van de verzekeringsinstellingen met betrekking tot het bedrag van hun administratiekosten - Domein “de detectie en terugvordering van subgatoire betalingen”’;

---

¹ Van toepassing voor de HZIV.

Verslag van vaststelling van de **['commissaris' of 'erkende bedrijfsrevisor', naargelang het geval]** overeenkomstig artikel 34, § 1, 2° van de wet van 6 augustus 1990 betreffende de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen betreffende de **interne controlemaatregelen aangenomen door [identificatie van de entiteit]**

- het in aanmerking nemen van de resultaten van de 'COSO-ERM'-vragenlijst die wordt gebruikt voor de evaluatie van de kwaliteit van de interne controle en audit;
- deelname aan de vergaderingen van het 'audit- en risicobeheerscomité' en aan de dialoogen georganiseerd door de CDZ;
- **[aan te vullen met andere uitgevoerde procedures op basis van de professionele beoordeling van de situatie door de ['commissaris' of 'erkende bedrijfsrevisor', naargelang het geval]].**

Beperkingen in de uitvoering van de opdracht

Tijdens de evaluatie van de opzet van de interne controlemaatregelen, hebben we ons in belangrijke mate gebaseerd op het verslag **["van het directiecomité", "van de effectieve leiding", ..., naargelang het geval]**, aangevuld met de elementen waarvan we kennis hebben in het kader van de controle van de jaarrekening, in het bijzonder de elementen met betrekking tot het interne controlesysteem op het proces voor de financiële rapportering.

De evaluatie van de opzet en de werking van de interne controlemaatregelen waarvoor de **['commissaris' of 'erkende bedrijfsrevisor', naargelang het geval]** zich baseert op de kennis van de entiteit en de evaluatie van het verslag **["van het directiecomité", "van de effectieve leiding", ..., naargelang het geval]** vormt geen opdracht om zekerheid te verschaffen over het aangepaste karakter en de effectiviteit van de interne controlemaatregelen.

Volledigheidshalve merken we nog op dat, indien wij aanvullende procedures hadden ingesteld, andere vaststellingen hadden kunnen worden gedaan die voor u van belang hadden kunnen zijn.

De bijkomende beperkingen in de uitvoering van de opdracht betreffen de volgende zaken:

- het verslag **["van het directiecomité", "van de effectieve leiding", ..., naargelang het geval]** bevat elementen die we niet hebben beoordeeld. Het gaat met name over: **["de werking van de interne controlemaatregelen / de naleving van de wetten en reglementen / de integriteit en de betrouwbaarheid van de beheersinformatie ...", aan te passen in functie van het verslag]**. Voor die elementen zijn we enkel nagegaan dat het verslag **["van het directiecomité", "van de effectieve leiding", ..., naargelang het geval]** op geen enkel belangrijk punt afwijkt van de informatie die ons ter beschikking is gesteld in het kader van onze wettelijke controleopdracht van de jaarrekening;
- hoewel we het aangepaste karakter en de werking van de administratieve en boekhoudkundige organisatie, evenals van het interne controle- en interne auditsysteem geëvalueerd hebben, hebben we het effectieve karakter van de interne controle en interne audit niet geëvalueerd;
- we zijn niet nagegaan of **[identificatie van de entiteit]** alle geldende wetgevingen naleeft;
- **[aan te vullen met andere beperkingen op basis van de professionele beoordeling van de situatie door de ['commissaris' of 'erkende bedrijfsrevisor', naargelang het geval]].**

Vaststellingen

We bevestigen de opzet en de werking van de interne controlemaatregelen aangenomen op **[DD/MM/JJJJ]** door **[identificatie van de entiteit]** overeenkomstig artikel 31 van de wet van 6 augustus 1990 betreffende de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen en de omzendbrieven van de CDZ te hebben geëvalueerd. Om onze beoordeling op te stellen hebben we ons gebaseerd op de volgende procedures.

Onze vaststellingen, rekening houdend met de voormelde beperkingen, zijn de volgende:

Verslag van vaststelling van de **['commissaris' of 'erkende bedrijfsrevisor', naargelang het geval]** overeenkomstig artikel 34, § 1, 2° van de wet van 6 augustus 1990 betreffende de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen betreffende de **interne controlemaatregelen aangenomen door [identificatie van de entiteit]**

- Vaststellingen met betrekking tot de naleving van de bepalingen van omzendbrief 20/06/D1 van de CDZ 'De verwachtingen van de controle-autoriteiten inzake de kwaliteit van de gerapporteerde boekhoudkundige, financiële en statistische gegevens' en tot het verslag van het bestuursorgaan over de efficiëntie van het governancestelsel (zelfevaluatie):
  - (...)
- Vaststellingen met betrekking tot de naleving van de bepalingen van omzendbrief 06/13/AD van de CDZ 'Principes waaraan het systeem van interne controle en van interne audit moet beantwoorden - Toepassing van artikel 31, 3de lid, van de wet van 6 augustus 1990' van 20 oktober 2006 en omzendbrief 10/11/D1 'Criteria inzake een kwaliteitsvolle interne controle en interne audit' van 18 oktober 2010.
  - (...)
- Andere vaststellingen:
  - (...)

De vaststellingen gelden niet noodzakelijk na de datum waarop de beoordelingen werden uitgevoerd. Dit verslag geldt bovendien enkel voor de periode die het verslag **["van het directiecomité", "van de effectieve leiding", ..., naargelang het geval]** dekt.

Gebruiks- en verspreidingsbeperkingen van dit verslag

Dit verslag past in het kader van de medewerking van de **['commissaris' of 'erkende bedrijfsrevisor', naargelang het geval]** aan de prudentiële controle uitgeoefend door de CDZ en mag voor geen enkel ander doeleinde worden gebruikt.

Er werd een kopie van dit verslag meegedeeld **["aan het directiecomité", "aan de effectieve leiding", "aan de bestuurders" en/of "aan het audit- en risicocomité", ..., naargelang het geval]**. We vestigen de aandacht op het feit dat dit verslag niet (volledig of gedeeltelijk) mag worden meegedeeld aan derden zonder formele voorafgaande toelating.

[plaats], [datum]

Bedrijfsrevisoren
Vertegenwoordigd door

[Naam]*